

ÁLLATOK VÉDELME.

A KOLOZSVÁRI ÁLLAT-VÉDŐ-EGYESÜLET

Szerkesztőség:

SZÉCHY-VILLA

I. EMELET

hová a kétratók, tudakozódások, előfizetések küldendők.

HAVI KÖZLÖNYE.

Szerkesztő:

SZÉCHY KÁROLYNÉ LORENZ JOSEPHINE,

az Egyesület elnöke.

Tagoknak

tagsági díj fejében jár

Előfizetési ár:

Egész évre 1 frt — kr

Fél „ — „ 50 kr

Számonként 10 kr.

Harmadik évfolyam.

Kolozsvár, 1898. április 1.

7. szám.

MADARAK A HIT VILÁGÁBAN.

Ha nem találkozánk ember, a ki üldözze, a madár volna a legboldogabb állat e földön. A mi az embernek évszázak, talán évezrek óta forró, elérhetetlen óhajta, a mire annyi időt és vagyont pazarolt már: az csak a madár igazi tulajdona, a repülés tehetsége!

Talán, más kiváló tulajdonságán kívül, ezért volt sok madár-faj — a hagyományok homályába vesző régi időtől kezdve, mondhatjuk, a mai napig: a tisztelet, sőt imádás tárgya.

S milyen kegyes volt iránta a természet más tekintetben is! Vérkeringése, lélekzete, az idegrendszer működése gyorsabb, mint bármely más állaté. S így benyomásai is gyorsabban keletkeznek és tűnnek el; élete vidorabb mint a többi teremtett lényeké. Izmai is erősebbek, ezeknek mozgatai gyorsabbak, kitartóbbak. S melyik állatnak van olyan tiszta, csengő hangja, mint az éneklő madárnak? Bámulatos a látóképességük is. Minden apróságot meglátnak, minden repedést kikutatnak. A minap egy kis kontyos pacsirta szedegett nagy frissen a hófölte országúton egy szekérnyomból valamit. Egy csoport gyermekkel néztem a fürge kis madarat. Közeledtünkre elrepült; mi oda siettünk, hadd lássuk, mit kapott, mit tudott a hóból, fagyból kifürkészni, kikutatni. Ámde a mit az éles madárszem meglátott, azt a mi gyarló emberi szemünk nem tudta észre venni.

E tökéletes szervezet okozza bizonyosan, hogy senki sem ért jobban ahoz, mikép élvezze az életet; mikép töltse azt hasznosan, mikép zsákmányolja ki minden órának az előnyeit, mint a madár, s főkép az éneklő madár! Annyi életkedv van egy-egy ilyen kis éneklő szívében, a mennyielegendő volna száz komor, talán életunt ember fölvillanyozására.

Rövid gyermekkor, hosszú ifjuság, s általában hosszú élet a madár osztályrésze. Mozgékonyasága mondja *Brehm*, nem engedi meg, hogy életének felét átálmódja, átaludja, hanem ébren, élénken, vidáman akarja átélni azt az időt, a melyet a sors neki nyujtott.

Még a tél zord, fagyos napjait sem töltik alvás közt, mint az emlősök egy része s főleg a hüllők, kétéleltűek nagy száma. Vagy elmennek, nagy fáradsággal elröpülnek enyhébb ég alá; vagy, mint az itt maradtakon tapasztaljuk, dolgoznak, keresik a mindennapi ételmet, s még jó kedvtűek, vidámak is. Verőfényes, téli napokon ott dalol a kis kontyos pacsirta egy-egy ut szélén, vagy halom tetőn, a vízi rigó pedig a folyó partján énekeket olyan kedvesen, mintha csak a nyár kellős közepén vagy éppen május reggelén volnánk.

A ki Kolozsvárt nem megy távolabb a sétatérnél, az is gyönyörködhetik télen amihű kis madarainkban. Ott szedegetnek a nyárfák repedezett törsein a tarka kiskirályka zenérek (*Regulus cristatus*) majd a hosszú-farkuczinkéket vagy fakuszókat látjuk fáról, fára repülni, s úgy dolgoznak, úgy tisztogatnak minden fán, minden bokron, s oly kedvesen csengnek közbe, hogy gyönyörűség őket nézni és hallgatni.

Csoda-e hát, ha az ember, különösen akkor, midőn a természetben mindenütt a titokzatost, a természetfölöttit látta és kereste: a madárban tiszteletre, sőt imádásra méltó lényt látott, vagy legalább isteneit ruházta föl a madarak szerveivel: madárfejjel, szárnyakkal? Vagy madarat szentel tiszteletükre, mint istenekhez legméltóbb lényeket?

Ott van a régi egyiptomiaknál az ébredő természet istene: *Horos*, Osiris és Isis fia (Görögországban és Romában a hallgatás istene) — a kit emberi testtel, de karvalyfejjel ábrázoltak. És szintén az egyiptomiaknál *Thot* a nagy Osiris tanácsadója, a kit *ibisz*-fejjel rajzoltak.

A görögöknél *Boreas*, az északi szél szilaj lelkű istene, a ki a Haemus hétüregű barlangjában lakott, a szelek fölött uralkodva: madárszárnyakkal száguldtá át a mindenséget!

De a kellemes nyugati szél istene: *Zephiros* is madár szárnyakon lebeg, a mikor a munkában elfáradt ember homlokát enyhén hűsítő lehelletével érinti.

Az erkölcsi megtorlás istennője, a ki arról gondoskodik, hogy a bűn büntetlenül ne maradjon; a rossz lelkiismerettől rettegett *Nemesis*, madár szárnyakon repülve üldözi a bűnöst. De a szép, fiatal *Nike* (Rómában *Victoria*) a győzelem istennője is ilyen szárnyakon lebegve viszi a győzelem koszorúját.

Kedves alakja a hitmondáknak a *hattyú*. Apolló tőle nyerte jóstehetségét. S a mondák országában, a szép Hesperióban, gyönyörű panaszos ének hangzik a haldokló hattyu szájából, ez bucsuéneke, halotti dala!

De nem csak a déli, az északi népek mondáiban is szerepel a hattyu. A skandináv népek walkürjei, a fényes, fehér felhők megszemélyesítői hattyualakban jelennek meg. Ep így a német mondák jóstehetségű hableányjai: a normák is.

S míg a hattyu Apolló szent madara, a *sas* Jupiteré. Az erő és bátorság jelképe. A tollait sokféle nép nagy becsben tartja. Közép-Ázsia mongol népei — mondja Brehm — áldozatul nyújtják e tollakat isteneiknek; de magát a madarat olyan tiszteletben

tartják, hogy nem szívesen ölik meg vagy fogják el; de ha véletlenül mégis megtörténik a baj, gyorsan adják meg a sasnak a kegyelemdőfést, mert ellenkező esetben magukra vonnák a rossz szellemek haragját. Érdekes, hogy Észak-Amerika indián népe közt csaknem hasonló nézetek uralkodnak. A felnőtt sasfiut kivesszik ugyan a fészkből, de szeretettel fölnevelik s tollait összegyűjtve rendkívül becsben tartják, darabját 1 dollárral is fizetik. Hőstettek jeléül viselik.

Az ősmagyar nép *turul*-madara is valamelyik nappali ragadozó lehetett. Ipolyi A. azt mondja — a dubnici kronika alapján — hogy *solymot, saskeselyűt* jelent. Tovább ismét ezt olvassuk: „Közel járulna a *turul*hoz a karvaly madár nevünk régi formáiban: karuly, karoly, karvoly.“ Különböztetve Ipolyi „Magyar mythológiája“ szerint a *turul* „tisztán nemzeti madáralaku védnemtő“. A *turul* eszközlí Álmos, a magyar fejedelmi dinasztia alapítójának születését. „Már Atilla győzelmes hadi zászlóin a *turul*, koronás sas-madár alakja lengett, mely jelkép és czim alatt Geiza idejéig hadakozott és kormányoztatott a magyar nemzet.“

Es ki gondolná, hogy a *keselyű*, mely egyáltalán nem mondható szép madárnak szintén a tisztelet tárgya volt. A régi egyiptomiaknál a nap jelvénye. Az indusok hite szerint a keselyű a rossz szellemekkel mindig harczban áll; az istenekkel jó viszonyban él. S miután ismeri a jövődőt: Herkulesnek jó barátja. Romulusnak, Caesárnak, Augustusnak megjövendőlte, hogy uralkodni fognak.

Sokan azt hiszik, hogy a mesék *grif* madara sem más, mint a keselyű. A magyar népmesékben grifek őrzik a Kárpátok aranyát, kincseit. Ipolyi (Magyar mythologia) egy valóban poétikus mesét közöl a bölcs és jós grif madárról, mely „naponként kiszáll a fészkből megtudni a világ rejtelseit, de tőle nehéz azokat kitudni.“

Az éjjeli ragadozók, a *baglyok* ősidőktől fogva jelentékeny szerepet játszottak a hit világában; a görög hitregében a bagoły Nyktimene átalakulásából származott. A szerencse tudósítójaként szerepelt. S mint a beható, mély tudományosság jelképe Athene (Minerva) szentelt madara volt.

Hogy a *kuwik* vagy halálmadár milyen szerepet játszik a nép babonás hitében, azt minden iskolai természetrajz megemlíti.

(Befejező közlemény következik.)

Binder Laura.

Mesterséges ló. London utczáin mostanában egy lóalakot lehet látni, mely a teste, belsejében levő villamos készülék segítségével jár, szalad és ugrik, mintha eleven volna. Bár csak a mi szamosvizeseink és fuvarosaink keze alatt is már csak ilyen mesterséges lovakat láthatnánk!!

A mi fecskéink.

Ficsérgő zaj kél fön a légben
 Ujjong, zsbong minden gyerek:
 „Megjött, megjött a régi vendég!”
 A hálás szívek nem feledték —
 Híven csak gyermekszív szeret . . .

Egy pár csupán, mely méla búsan,
 Ablakunk nyílt szárnyára ült:
 Egykor, piros hajnalra kelve,
 Álmunkba dalt szótt locska nyelve,
 S most fészke eltűnt, helye hűt . . .

S szétoszlanak páronként, egybe,
 Mind jól ösmeri otthonát;
 Mind tartanak a régi helyhez:
 A fészek ép, jó puha, pelyhes,
 És boldog, édes nyugtot ad!

S egy perczig némán ül a bús pár,
 Nézi a sürgő társakat;
 Maradjon-e, vagy tovaszálljon,
 Hogy fészek helyett sirt találjon . . .
 De ime gyorsan szárnyra kap —

S ide-oda nyílalva jó megy,
 S munkába kezd a rom helyén —
 — Boldog, kit sors csapása sujtol,
 De hajlokát, építve újból,
 Körülragyogja a remény . . . .

Szász Béla.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

A ki hiszen az Úrban, szereti az irgalmasságot.

Példab. 14, 21.

*

Mivé lennének erdeink, szőlőink, réteink, vetéseink, ha madarak nem volnának? Különösen haszonhajtók az énekesek, mint kiváló rovarpusztítók. Epen azért valahányszor kedves dalaikban gyönyörködünk: jusson eszünkbe, hogy ezek a kedves lények, a természet ezen költői valódi jótévőink, mivel ők óvják meg a rovarpuszti ástól erdeinket, virágainkat, gyümölcseinket: és gabonánkat.

Gróf Lázár Kálmán.

*

A madarak, a természet szőnyegágyának ezen virágai, a teremő legszébb adományai az emberi létbeh.

Rüdiger E.

*

A sok, sőt minden jótettnél nagyobb és jobb az, hogy az ifjuságot illőn neveljük.

Luther.

*

Ha valami jót tettél, dicsérd Istent, a ki rá érdemesített.

Lava'er.

*

Az ember minden élő lényvel, melynek örömeit és fájdalmait magáévá teszi, új drágakövet nyer magának szeretete kincsében.

Raupach.

*

A könyörület száz részre osztott jószág.

Arab közmondás.

*

Állataink kinjairól.

Az Á. V. E. évi márczius hó 11-én tartott választmányi ülésének határozatából egy pár fontos intézkedést tett, melyeket szükségesnek tartjuk tisztelt tagjaink szives tudomására hozni. Az egyiket a helybeli hírlapok útján tudattuk közönségünkkel és így szól:

»Az Á. V. E. segítsége a szegényebb gazdák beteg állatainak gyógykezelésére. Az Á. V. E. f. évi márcz. 11-én tartott ülésének határozatából elnök indítványára ezentúl oly teljesen szegény embereknek, kik úgy maguk, mint családjaik az igavonó állatok után élnek, az állatok megbetegedése esetében a gyógyítás céljából erejéhez mérten megfelelő, az állat-örvosok által esetről-esetre megállapítandó segítséget ad, hogy az állatok védelmét előmozdítsa, kinzását megakadályozza, ápolását biztosítsa, de a különböző állat betegség terjedését és sokszor a szegény családokra való elragadását is gátolja; mert gyakran megtörtént, hogy a szegény emberek a gyógykezelés költségétől féltve, nem jelentik be igavonó állataik megbetegedését, minél fogva azok elpusztulnak és bajuk egész környezetükre is elragad. Az Á. V. E. ennél fogva felszólítja a szegényebb gazdákat, hogy beteg állataikat ne használják, hanem a megbetegedést *azonnal* jelentsék be az állat-örvosoknál, kiknek igazoló jegyére az Á. V. E. elnöke a javasolt összeget ki fogja utalni.«

A többi négy tárgy az Á. V. E.-nek alább közölt két kérvényében van összefoglalva. Első ez: »Nagyságos Polgármester Ur! Tekintetes Tanács! Miután számos kitűnő állat-örvosi tekintély tapasztalata alapján bebizonyult, hogy a lovak szemellenzői a szegény állatoknak csak kint, végre vakságot okoznak; a mit az Állat-Védő-Egyesület »Állatok Védelme« című közlönyében többször kifejezett, és a mellékelt szakértő czikk ékesen kifejti. (Mellékelve volt Monostori Károly az Állatok Védelme II. évfolyamának 7. számában közölt dolgozata »A lovak szemellenzőjéről.«) Miután továbbá az egyesület többször kapott panaszokat, hogy a vállalkozók és fiakerosok kocsijaikra annyi terhet raknak, hogy a rosszul táplált és agyoncsigázott állatok nem bírják el, a tengerrel addig vergődnek, a mig kimerülve összerogynak, mint legutóbb a Jókai-utczában történt: azért a választmány f. évi márczius 11-én tartott ülésének határozásából van szerencsénk, a Nagyságos Polgármester urhoz és Tekintetes Tanácshoz azal a tiszteletteljes kéressel fordulni, hogy legyen szives városunk jó hira és miveltsége érdekében, a szegény agyonkinzott állatokra való tekintettel a rendőrség által a szemellenzőket levétetni, minden állatkinzó túlterhelést szigoruan eltiltani, az ellene vétőket, meg a szinte minden építkezésnél, főleg pedig a Tivoli-utczában folyó mindennapi állatkinzások okozóit *példásan megbüntetni*. Egyszersmind a vizsgálat alatt álló beteg állatok számára oly házikot építeni a peczér-telepen, melyben a pizok és fagy, nyáron pedig a forró nap tönkre nem teszi őket, mint a mostani

ban, a melyben meggyógyulható állatok is elvesznek, annyira fertőzött és ronda az a régi faépület. Kérésünk ismétlése mellett maradtunk, Kolozsvár, 1898. márcz. 20. Kiváló tisztelettel

Széchy Károlyné elnök, *Gróf Teleki Lászlóné* alelnök, *Benel Ferencz* ügyész.

*

Második beadványunk az ipartestületnek szólt: Tekintetes Igazgatóság! Az Állat védő Egyesületnek ismételve tudomására jutva hogy a munka nélkül való iparos segédek, főként a kőművesek aszegény madarokat tömegesen összefogdossák és pusztítják: azért a választmány f. évi márczius 11-én tartott ülésének határozatából van szerencsénk, azzal a tiszteletteljes kéréssel fordulni a Tekintetes Igazgatósághoz, hogy erkölcsi befolyásával legyen szives e nyers szivre és vad észre valló szokást, mely oly nagy kárt hoz a mezőgazdaságra nézve is, megakadályozni, egyszersmind az iparos ifjak számára rendezett felolvasások közé oly felolvasásokat is fölvétetni, melyek az állatokkal való emberségesebb bánásmódot megkedveltetik, mert a ki az állatok iránt emberséges, embertársai irányában is nemesebb. A. T. Igazgatóságnak, Kolozsvár, 1898. márczius 20., kiváló tisztelettel.

Széchy Károlyné elnök, *Gróf Teleki Lászlóné* alelnök, *Benel Ferencz* ügyész.

Csalogánydal.

II. díjjal jutalmazott pályamunka.

Irta: **Borbély Zoltán**, helybeli VIII. oszt. ev. ref. gym. tanuló.

Jelige: Estszél eleget bolyongott
Pihenni a fákra suhan
Madarak csoportja a lombot
Meggzálta bizalmasan.

Lenau.

Az esthomály alá szállt, az erdő csöndes és nyugodt. A messze hegyek sötétlő ormait lassankint vörösbe játszó ezüst sugarak hálózzák be. Vérszinű lesz az ég alj. Reszkető biborán áttör a hold fényes arcza és sugárzó glóriát von az erdő fölé. Beragyogja a berek kis virágait, melyek fáradtan hajladoznak a hirtelen átsuhanó szellő ringató karján. A természet pihenni tért. Áltató dala felzeng a csallit mögött, a csalogánydal. A természet költője, az erdő dalnoka, félénken bokorba rejtőzve éneklő csengő dalát. Vajjon hallják-e a kis virágok, hogy oly édesbuzsan mosolygnak a remegő holdfényben, mintha keblük repesne örömben? Halkan rezdül a bokor egy ifju vadász lépteitől. Tarisznyája mellett megölt pacsirta, czinege és több énekes madár függ. Eh, ezt is meglövöm, legyen koronája a többieknek — mondá magában. A dal elnémult, a madár fölrebbent, de a lövést sikoly követte. Megkövülve állit meg az ifju. Sótét, fásult arczán azonban nem látszik ijedelem, csak bosszúságtól remegtek kezei, melyekkel szét vonta a sűrűség galyait. . .

Egy gyönyörű szép nő, szebb, mint az ifjuló tavasz megragadó varázsa, bájosabb, mint a piruló arcú hajnal, szépség, minőt csak lázas képzelet alkothat magának szerelmének eszményi világában . . . ott feküdt holtan. A fák sudarai közt át-szűrődő holdfény megdicsőült angyalarczczá varázsolta. Arany-szőke haja szétbontva omlott alá s mozdulatlan kebelén is ragyogott néhány szál. Sötét szemeivel, melyekben egykor annyi láng villoghatott, most is oly epedve nézett . . . mintha élne. A vadász mozdulatlanul állott előtte. Szemeiből valami meghatározhatatlan indulat sugára villant fenyegetően elő. Ugy nézet áldozatára, mintha szemei ki akartak volna rohanni üregükből. Ez ember szívében most sem tudott szelid érzelem győzni . . .

* * *

Tavaszi volt. Az égbolt peremén mosoly áradt a leáldozó nap sugarainak özönében; örült a természet is. Olyan volt, mint egy nevető gyermek arcza boldog örömeiben. Valami kimondhatatlan kellem áradt szerte virágzó ölében. Ezer színben tündöklő aranyos szárnyú pillék csapongtak szerte, virágról virágra, mézes harmatot szörpölgötte. Az erdő árnyában cikázva röpkedő legyek zümmögése, dongók, méhek döngicsélése, szellő suttagása búvólkö összhanggá olvadt egybe s csodás dallamként zsongott végig az erdőn. Egy megtört férfi, szürkülő hajjal, beesett arccal, bágyadt szemekkel lépdelt az erdő ösvényén. Megáll. Tétován tekint körül. A múlt emlékei s csodás érzelem járjak át szívet. Az egykor gondatlan ifjú vadász most összetörötten újra ott áll, azon a helyen, mely még most is a régi volt, a múlttól meséit . . . a vadász is a régi maradt. De nem! Hisz arczán valami borongó fájdalom sötétlik. Szemeiből nem villámlik már vad indulat. Az idő talán kitepte azt szívéből? . . . Még mindig mozdulatlan arcza, szemei még mindig meredten bámulnak maguk elé. Letérdel. Imádkozni akar, de szavak nem jönnek ajkaira . . . A bokorból csalogánydal csendül, szívhez szólón, mélán, búsan, majd vigan, csattogóan . . .

A térdeplő roskadozni kezd. Fájdalmas zokogással borul a földre. Ott marad sokáig, mozdulatlanul, könnyei sűrűn omlanak a gyepre. A nap utolsó sugaraiban oly csillogón ragyognak, mint a regg harmata . . .

A csalogánydal megtanította sirni és — ezentul Istennek minden élő teremtését, a szegény ártatot is kimélni, sajnálni, szeretni.

Umberto olasz király unokaöccse, Lajos herczeg 3 évig tartó tanulmányutat tesz, a jégsarkok körül. Husz olaszt, egy nagy csapat eszkimót és — számos kutyát visz magával. Andree meg a léggömbjében tudományos nehéz utjára — galambokat vit. Nem tud az ember elleni állatok nélkül, az állatok segítségével nélkül se otthon, sem idegenben, sem a földön, sem a tengeren, sem a levegőben!

Madarak védelme.

A temesvári Á. V. E. köszönetet érdemlő lépést tett a madarak védelme ügyében, a következő kérvényt intézván a belügyminiszter urhoz: »Nagyméltóságú Miniszter Úr! Kegyelmes Úrunk! Közleledvén a tavasz és evvel a madarak visszatérése, de sajnos megkezdődik ezzel az azok elleni üldözés és az elfogottaknak forgalomba hozása is.

Az 1894. évi XII. törvényczikk 57 §. értelmében a hasznos madarak pusztítása, azok fészkeiknek és tojásaiknak elszedése, valamint a hasznos madaraknak és tojásaiknak forgalomba hozása hatósági engedély nélkül tilos.

A városi főkapitányság rendeletet tett közzé, mely szerint tekintettel arra, hogy a hasznos madarak, különösen az éneklő madarak pusztítása az utolsó évek folyamán már meg nem engedhető mértéket öltött, ezen madarak védelme céljából madarak fogdosására vagy forgalomba hozatalára, az 1894. évi XII. t. cz. értelmében engedélyt adni nem fog, miért is az érintett törvényes tilalom Temesvár területén egész terjedelmében fennállónak nyilvánította.

A törvény azonban úgy mint a rendelet megkerültetik az által, hogy a posta és vasut madárszállítmányokat továbbításra elfogad. Ez uton egy helybeli madarász — ilyenek pedig többes számban vannak — 1000-nél több madarat küldött a külföldre.

Alólírott egyesületi vezetőség ama tiszteletteljes kérelemmel vagyunk bátor Nagyméltóságod elé járulni, miszerint rendeleti uton az iránt intézkedni méltóztatnék, hogy a madárszállítmányok a m. k. posta és a vasuti hivatalok által el ne fogadtassanak.

Jelen alázatos kérelmünk benyújtására nemcsak a madárvilág oltalmára irányított humanus törekvésünk, hanem ama nagyon sajnós tapasztalatunk is indít, hogy éneklő madaraink, melyek kivétel nélkül hasznos madaraknak vannak elismerve, rovarpusztításaik által nemzetgazdasági tekintetben felette fontos szerepet visznek, ma-holnap egészen kipusztulnak gyümölcsös kerteinkből és berkeinkből.

Nagyméltóságod magas belátása és ismert jószívüése bátorított e kérelem felterjesztésére, melynek teljesítése megfelel az emberiség nemes érzületének és az általános érdekeknek.

Alázatos folyamodásunkat Nagyméltóságodnak kegyes jóindulatába ajánlva maradtunk Temesvárott, 1898. évi február hóban Nagyméltóságodnak alázatos szolgálói dr. Parlagi Márton I. r. főorvos, elnök; Graef Márton tartár, titkár.

Szívvel reméljük, hogy e kérvénynek meg lesz a kívánt eredménye. A miniszteri rendelet az egész országnak szól majd s remélhetőleg minden egyes városi hatóság még oly helyen is, a hol nincsen Á. V. E., érvényhez fogja juttatni ezen emberséges, de a mezőgazdaságra is olyannyira szükséges és fontos intézkedést.

*

Rosztat tenni; ahhoz mindennap száz alkalom is nyílik; jót tenni: ahhoz alig egyszer jutunk egy esztendőben.

Az állatok lelki világából. Engesztelhetlen gyűlölet.

Irtó: B—s.

Eddigelé nem tudtam, hogy ez a házasságbontó ok az állatok között is meg van. Most már meg vagyok győződve, hogy a rokonszenvek és szeretetnek annyi lépcsője van közöttük is, mint az emberek között. Ezt érdekesen világosítja meg a következő rövid história.

A tél derekán, ezelőt mintegy két hónappal, egy vidéki oláh ember karján egy szép fehér tyukot pillantottam meg. Kedvelt házi jószág lehetett, mert gondosan, mondhatnám gyöngéden ölelte magához. Még a lábai is úgy voltak összekötve, hogy meg ne sértődjenek.

A jól tartott, szép fehér tyukot első szóra azonnal megvettem és a kis nyájba bocsátottam. Először is egy barna tojóval találkozott. Ez felborzolt fővel tiltakozott a nyáj birtokára lépés ellen. A szegény jövevény igazat adott a házinak és egyszerűen kikerülte. A hatalmasabb tojók tovább mentek, üldözőbe vették az én fehéremet, de reméltem, hogy csakhamar megkedvelik egymást. Ugyis történt. Csupán étkezés közben éreztették hatalmukat, de ezt is csak egy pár napig.

Ámde nem így a házi úr: a kakas. Az első tekintetre irgalmatlan dühvel rohant a szegény idegen elé. Állati figyelmetlenségnek vettem ezt a durva udvariatlanságot és reméltem, hogy csakhamar meg fogja bántani s gondjába fogadja az én fehéremet. Hiszen, gondolám, ugyanaz a faj, aztán meg takaros, csendes teremtés, a ki nem árt még a csirkének sem.

Telt, mult az idő. Napközben ritkán figyelheltem meg a kis gazdaságot, de láttam, hogy az ételüket, italukat megkapják.

Egyszer, úgy két hét múlva, feltűnt nekem, hogy az én új szerzeményem mind külön bolyong.

Midőn közelebből megvizsgáltam a dolgot, rájöttem, hogy a tojók többet nem bántják, ámde a kakas rossz szemmel nézi.

Vártam, hogy az idő meghozza a gyógyító irt. Ismét telt, mult az idő. Eltelt két egész hónap és ime, a kakas még mindig gyűlölettel felel a jámbor tyuk hizelkedő pillantásaira. Ugy látom, hogy itt nem segít az idő, nem az én intésem, fenyítésem, dorgálásom. Attól tartok, hogy ezt a frigyot föl kell bontanom, hacsak valaki nem tisztel meg jó tanácsával.

En úgy tapasztalom, hogy az egész gyűlölet az izlés dolga. Ha azóta nem fogadott volna be nyájába egy pár fiatal jércét, húségnek mondanám és nagy respectust éreznék kakas uram iránt, de így csak töröm a fejemet ezen a talányon, a melynek engesztelhetlen gyűlölet a neve.

A macska kicsi nyulak dajkája. Egy berlini kertész négy apró nyulfiókot lelt kertjében. Megsajnálta az anyjuktól elhagyott jószágokat és macskája gondjaira bízta őket. A macskamama csak olyan megható szeretettel bánt az ügyefogyott jószágokkal, mintha saját kicsinyei lettek volna.

Hidépítő hangyák. Bonatelli tanár igen érdekes észleletét közölte a velencei tudományos intézetben. Egy nap észrevette, mikép a hangyák egyik fa ágat használják hidul, hogy a szomszéd kőfalra jussanak és pedig a galyon rendszeren két csoportban mentek, hogy egymást ne zavarják. Kísérletet akarván tenni a hangyák ügyességével, letörte azt a galyat. Nagy zavar támadt a hangyák között, de félóra múlva, midőn ismét visszatért, csodálkozva látta, hogy a kis állatok mégis tudtak magukon segíteni. Ugyanazon fának másik galya 20 ccentiméter távolságban volt a faltól, de a szél mozgása gyakran a falig sodorta. A hangyák most felhasználták ezt, a galy végére mentek s midőn a galy megérintette a falat, a legelől álló hangya oda mászott s egyidejűleg a falról átjött egy hangya a galyra, úgy, hogy a közlekedés ismét helyre állott.

A krokodil barátja. Ismeretes dolog, hogy a krokodil nem éppen példaképe a szelidségnek, azért gyöngédebb érzelmeket nem igen táplál, kivált ott, ahol valami harapható czomb, kar vagy más jófajta kinálkozik. Annál bámulatosabb tehát, hogy a vizek vad ragadozója: a nilusi krokodil is ismeri és ápolja a barátság gyöngéd érzelmét. A nilusi krokodil barátja egy kis madár, az *or lile*. Ez a krokodilok hátára repül, mikor a víz színén sütkéreznek, mert jóféle pondró és más vízi féreg kinálkozik a krokodil pánczéjének táblái, — redői között. Ezért a krokodil hálás pillantásokat vet a kis lilére, ha a fején sétál a madárka. Persze ez a barátság is, mint a legtöbb, — csak önzésen alapszik, de hát ki várhatna egyebet a . . . nilusi vad krokodiltól?

Táncoló egerek. Amint vannak virágok, amelyek napközben csak a kelyhököt és csak estefelé nyitják föl azt, úgy vannak egerek, amelyek napközben mozdulatlanul kuporognak, este azonban táncra kerekednek. *Japánban* van a hazájuk, s úgy találták az arra járó utazók, hogy a furcsa kis táncosok, csak is a *japániaknál* találhatók, a hol valami titokként őrzött keresztelési móddal hozták létre. Fehér a színük, fekete petyekkel. A tánczuk igen sokféle, előbb előre-hátra ugrálnak, azután forogni kezdenek, szigorú pontossággal mindig jobbról balra.

Egy madár mint szárnyasok őrzője. Egy német folyóirat érdekes dolgokat ír egy amerikai madárfajról. A neve *Yakamik*, a darúk nemzetségébe tartozik és Délamerika északi részének nagy, sűrű rengetegeiben él. A fogságban rövid idő alatt megszelidül és az ottani vidék lakói — juhászkutya helyett használják. Mint a házi szárnyasok őrzője is kitűnően bevált és a legnagyobb pontossággal hajtja minden reggel a mezőre a tyukokat és a kacsákat. Este hűségesen visszatér velük, sőt napközben a szökevény vagy eltévelyedett példányokat visszatereleli a többihez. Az okos madár épp úgy megismeri a gazdája hangját, mint a kutya, s hívó szavára mindenüvé követi, valamint a sajnálkozásnak és örömnök éppen oly jeleit mutatja ura távoztakor vagy megérkezésekor, mint a kutya. De féltékenységből, vagy egyéb okból gyakran rátámad a négylábú háziállatokra, különösen a kutyákra és macskákra, amelyeket aztán alaposan megtépáz.

Közgyűlésünk.

Az Á. V. E. f. évi márczius 25-én tartotta 4. közgyűlését a városház tanácstermében Széchyné Lorenz Joséphine elnöklete alatt. Jelen voltak: Geréb Mártonné, dr. Halász Ignáczné, dr. Jeney Viktorné, Jurássy Berta, Kardoss Kálmánné, Kozma Ferenczné, Péterfi Zsigmondné, dr. Pisztori Mórné, Rosenberger Fanny, Mme F. Tomachot, Van Der Velden Edéné választmányi tagok; dr. Apáthy István alelnök, Benel Ferencz ügyész, ifj. Csávási Gyula, ifj. Imre Sándor jegyző, dr. Széchy Károly, Székely Dénes és Virányi István máv. felügyelő, pénztárnok.

Az elnöki megnyitó, a titkár és pénztárnok jelentései után, Szavuj Márton, Ferenczi Márton, Kedves Gyula, Uzurel Demeter, és Deák Lajos rendőrök jutalmazása következett, mint az olyan egyéneké, a kik az állatokkal való jó bánásmódra leginkább ügyeltek az elmúlt év folyamán. Elnök a jutalmakat átadván, felszólítja a rendőröket, hogy ezentul is és mindjobban hassanak, buzgósággal, jó példával és szépszóval intsék a népet.

Jegyző felolvassa özv. Hindy Árpádné alelnök lemondását, ki férje elvesztése folytán Kolozsvárról távozik és De Gerando Antonina ig. titkárét, a ki fivére halála által lelkében és egészségében mélyen megrendítve visszavonul. A közgyűlés nagy sajnálattal veszi tudomásul mind a két lemondást és Hindy Árpádnének két évi buzgó működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz; De Gerando Antoninát pedig, kinek ezen egyesület létrehozatala körül oly nagy érdemei vannak, elnöknő indítványára közfelkiáltással az Á. V. E. tiszteletbeli elnökévé választja.

A közgyűlés egyhangulag és lelkes éljenek közt II. alelnök-nőnek *gróf Kornis Bertát*, titkárnak *Van der Velden Edénét*, két a városból elköltözött választmányi tag *Márk Nina* és *Persina Leona* helyébe pedig *Kardoss Kálmánnét* és dr. *Cs. Papp Józsefnét* választotta meg.

Elnöknő indítványára Péterfi Zsigmondné és Turcsány Gyula vál. tagoknak, ugyszintén Virányi Istvánnak több rendbeli szives fáradozásaikért és ifj. Imre Sándor jegyzőnek a helyettes titkári minőségben végzetekért; továbbá Schwarczel Adél és dr. Sárkány Lajos igazgatóknak az Á. V. E. eszméit intézeteikben a gyermekek előtt való oly lelkes terjesztéseért, végül a városi hatóságnak évi segélyeért és a helyi sajtónak állandó jóindulatáért és támogatásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

Nincs magasztosabb a világon mint a jó szív.

Elnöki megnyitó.

Tisztelt közgyűlés! Mintha csak tegnap lett volna, hogy egy évvel ezelőt itt üdvözöltem Önöket a mint most teszem, szívbőlés hálával, hogy ügyünk iránt érdeklődéssel viseltetnek. Az élet oly rohamosan mulik, mintha csak sietne minél előbb megérkezni a — véghez. Mi egy esztendő az egyesek, a népek életében? Valóban oly parányi része a végtelen időnek, oly rögtön eltűnik, elpárolog, mint a forró vason egy csepp víz.

S ha az ember valamely okból, valamely alkalomból egy évnek a számadását veti, mindig azt tapasztalja, hogy abból a sokból, a mit lelke egész melegével szándékozott véghez vinni, mily kevés, mily nagyon kevés sikerült keresztül vinnie. Így van az a köztéren épp úgy, mint a családi életben, a társadalmi, politikai vagy egyesületi működésnél is.

Az Á. V. E. élete egy rövid évének a vázlatából magam csak annyit említek itt fel, hogy laukadatlanul fojytatta azt a törekvést, hogy az ember segítő társának: a szegény némán tűrő és az ember háladatlansága, közönye vagy kegyetlensége alatt annyit szenvedő állatoknak sorsán eiső sorban praktikusán enyhítsen, jogai elismerésére segítse, másrészt, hogy theoretice az állat védelem *eszméjét* mindig tovább terjessze. Nemcsak a műveltek körében, de a népnél, meg az iskolai ifjuságnál is.

Előbb említett feladását az Á. V. E. így kísérlette meg: 80 madáretető és költő ládauskát *ingyen* kiosztott. Aztán báró Kemény Árpádné nemesszívűségéből három marha és kutyaitatót állított fel; a lovak szeméit bántó és rontó szemellenző levételét országos nevű szakemberek véleményén alapuló sürgető iratainkkal s legutóbbi átiratunkkal a polgármesteri hivatalhoz és egy előkelő aristokrata hölgy befolyásának és példaadásának kikérésével is igyekeztünk a lovak egy nagy kinjának véget vetni. 1000 istálló rend és 1000 a madarak pusztítása ellen szóló hirdetést nyomattunk kiosztás végett. Az iparteszület igazgatóságához kérelmet intéztünk erkölcsi támogatásért az igen sok iparossegéd által elkövetett állatkinzás ellen; megkértük a polg. mest. hivatalt, hogy az oly ronda állapotban lévő és egészen megfertőzött kutya-vizsgálati régi faépület helyében a peczétéren, egy új, czélszerűbb építtessék fel, amit a városból az 1200, 1400 frt évikutyaadóból oly igen könnyen megtehetne. Továbbá azzal is iparkodtunk a kinzott és tulterhelt, *beteg* állaton segíteni, hogy éppen utolsó ülésünk határozatából az Á. V. E. késznek nyilatkozott a szegényebb sorsu gazdáknak az állatorvosok által esetről-esetre megállapítandó segítséget nyújtani a beteg igavonó állatok gyógykezelésére, persze csak a mi gyenge erőnkhez mérten. Végre az állatok védeleméről szóló szabályrendeleteket ujabban, most már nagy plakát alakban több ezer példányban nyomattuk, nemcsak Kolozsvár utczáin és terein, de a környékbeli falvakban való szétosztás, illetve felragasztás céljából, mely cselekedetet, gondolatot és kivihetőségét az Á. V. E. megint Kemény Árpád báróné nemes szívének köszöni, a Kinek neve oly szorosán oda van füzve egyesületünkhez, mondhatom

szíveinkhez. Az *eszme* terjedésére szánt közlönyünk, az Állatok Védelme minden egyes száma igyekezett az állatokhoz való szeretetet, az elismerést hasznos voltuk és okosságuk iránt ébreszteni, emelni, és last but not least: a kitűzött pályadíjakkal az ifjú gyermekek szívét és lelkét is az állatvilággal foglalkoztatni s így az ifjuságot az állat-védelem nevelni; mert — mindnyájan jól tudjuk — alig van károsabb és kárhözhatóbb valami a gyermeknevelésben, mint az, hogy az állat-kinzást nekik elnézzék vagy éppen megengedjék; hiszen az állat-kinzás a keményszivűség, a durvaság és a *bűn* iskolája, minek erkölcstelenítő hatása a legrosszabbra is képessé teszi az elhanyagolt és eldurvult lelkű gyermeket későbbi korában is.

E tekintetben is újra kérjük a szülőket s tanítókat, hogy segítségünkre legyenek; segítségére voltaképp a gyermek lelkének, a melybe *Plato* gyönyörű maximáját kellene vésni: Az igazat gondolni, a szépet érezni és a jót akarni; és ne feledtessük el a gyermekekkel, de még a felnőttekkel sem, hogy *mindent* Isten teremtett, az állatot is, és pedig nekünk segítségül, társunkul. Az A. V. E. 5. közgyűlését ezennel megnyitom és kérem Imre Sándor h. titkár urat sziveskedjék jelentését felolvasni.

Titkári jelentés.

A kolozsvári Á. V. E. felett is újra elmúlt egy év s a választmány ismét beszámol a végzett dolgokról. Nem volt zajos ez az év sem, — csendes, de szakadatlan munkában tölt el, mint a többi. Mert a munka folytonosságát nem a sok gyűlés bizonyítja. Ezekre nincs is szükség, ha az egyesület vezetősége buzgón működik, a mily buzgón és fáradhatatlanul tette ezt az Á. V. E. elnöksége.

Választmányi gyűlés a lefolyó év alatt 2 volt, mind kétszer a választmányi tagok élénk részvétele mellett. E gyűlésen több oly határozatot hozott a választmány, melyek egy-egy lépéssel előbbre vitték az egyesületet céljai felé. A madáretetőket díjtalanul osztotta ki különösen az iskoláknak, de egyeseknek is és ma a város sok pontján, nyilvános kertekben és magánházaknál egyaránt feltalálhatjuk az Á. V. E. működésének ezt a bizonyítékát. Szintén a madarak védelme céljából megkérte a választmány a kolozsvári ipartestület igazgatóságát, hogy tagjait akadályozza meg a madarak pusztításában. Többször tapasztalta a választmány, hogy kivált építkezéseknél a lovakkal mily rosszul bánnak, ezért átírt a városi tanácshoz, kérve hogy a vállalkozókat és munkafelügyelőket a rendőrség útján utasítsa, hogy e szekereket a lovak ercjén túl terhelni ne engedjék. Megkérte a rendőrséget arra is, hogy a bérkocsisoknak a lovaknál szem-ellenző használatát (mely nem egyéb rossz szokásnál) tiltsa meg. Ugyancsak a lovakra s általában az igavonó állatokra való tekintettel kinyomatta a választmány a budapesti Á. V. E.-től leküldött »Istálló-rend«-et s ezénnél több példányban szétosztotta. Igen nevezetes és már emberbaráti szempontból is kiemelkedik ez évben a választmánynak az a határozata, melyet

az elnöknő indítványára a f. évi márczius 11-én tartott ülésében hozott, hogy az állatok védelmét, ápolását mindenképen elő akarva mozditani, a városi, állatorvosok ajánlatára olyan teljesen szegény embereknek, kiknek beteg igavonó-állata a kenyérekérésője, a gyógykezelés céljából erejéhez mérten segílyt ad. Természetesen ez a segíly egy-egy esetben sok nem lehet és kiosztásánál igen óvatosnak kell lenni, — de azért mégis igen nagy és jó hatást lehet tőle várni az állatok gyógyíttatása tekintetében. S minthogy a városi tanács az állatvédelemről szóló szabályrendeletet nem nyomatja ki újra falragasz alakjában, ezért a választmány teszi ezt az egyesület nevében és a környékbeli községekben is kifüggeszti. Nyomatott ezenkívül az Á. V. E. falragaszokat még a madarak összefogdosását és pusztítását tiltó tartalommal is. Intézkedett továbbá a választmány, hogy tájékozzódjék a felől: miképen lehetne heti és országos vásárok alkalmával a majorságot ketreczekben úgy helyezni el, hogy az apró jószágok ne szenvedjenek. Ez most van folyamatban.

A választmány azonban híven az előző évek szokásához más irányban is igyekezett az egyesület célját munkálni. Nevezetesen nem elégedett meg a gyakorlati téren való munkálkodással, hanem hatni törekedett a lélekre is, különösen az ifjúságnál. E célból a kiváló gondnal szerkesztett közlönyt díjtalanul küldte az iskoláknak a saját költségére. Kihirdette szokásos évi pályatételeit s kiadta a jutalomdíjakat az első pályázaton Weisz Elzának, Szász Editnek, Márkus Erzsinek, — a második alkalommal pedig Schwartz Jolánnak, Borbély Zoltánnak és Gyalui Bernáth Oszkárnak.

Nem lehet megemlítés nélkül hagyni a pénztárosi jelentés egyik örvendetes tételül szolgáló következő eseményt itt sem. Ugyanis báró Kemény Árpádné ő méltósága a lefolyt évben utabban 180 frttal mozditotta elő az egyesület törekvéseit. A múlt nyáron 30 frtot küldött marha és kutyaitató vályukra, melyeket a Széchenyi-téren, a főtéren és a mészárosok udvarán látha tunk, — októberben 100 forintot falragaszok nyomtatására és januárban 50 frtot rendőrök és más buzgó állatvédők jutalmazására. Ez összeg egy részéből most fog a közgyűlés 5 rendőrt megjutalmazni.

A rendes tagok száma tizenkettővel szaporodott, de halálozás és elköltözés miatt egy párral apadt is. Különösen fájjalja az egyesület Hindy Árpád és De Gerandó Attila halálát, mert e két haláleset miatt elveszti egyik alelnöknőjét és ig. titkárát. Az alapító tagok sorába belépett Lukács Antal p.-kaszaperi földbirtokos 20 frttal.

Ime t. közgyűlés, az Á. V. E. múlt évi működésének hűképe, melyhez ha a város kiutalványozta 200 frt évi segílyt-fel- emlíjük, nincs mit hozzá tennünk. Látható belőle a tudatos munka, melylyel az egyesület választmánya a kitűzött cél elérésén fáradozik s a mi hogy sikerül ennyire, abban főrésze elnökének van.

Kérem a jelentés tudomásul vételét.

Kolozsvárott, 1898. márczius 25-én a közgyűlés elé terjeszti

a titkár helyett:
II. Imre Sándor
 jegyző.

Pénztári jelentés az állatvédő egyesület pénztári forgalmáról 1897. évben.

B e v é t e l		frt	kr	frt	kr
1	Pénzmaradvány 1896. évről			814	96
2	Magán adakozásokból befolyt	89			
3	Tagsági díjakból befolyt	273			
4	Br. Kemény Árpádnétól	100			
5	Kolozsvár város adománya segély czímen	200			
6	Kamatokból befolyt	28	42	690	42
Bevétele összege				1505	42

K i a d á s		frt	kr	frt	kr
1	Az állataédelem körül szerzett érdemekért kiosztott jutalmak fejében	40			
2	Gyermekeknek pályadíjakban kiosztatott	23	50	63	90
3	Madárétető asztalkákért	30			
4	Szárnyas állatok hordására szolgáló kosarakért	32			
5	Itató vályukért	18			
6	Az állatok védelme érdekében nyomtatott plakátok és szabályrendeletekre kiadatott	46		126	
7	»Az állatok védelme« című lapunk évi költségei	232	83	232	83
8	Ki nem váltott nyugták értéke	76		76	
9	Posta bérek nyomtatványok iroda szerek stb.	25	50		
10	Tagsági díjak behajtása körüli és egyéb költségek szolgálknak, küldönczöknek	20			
11	Apró vegyes kiadások	15	07	60	57
12	Pénztárnok tiszteletdíja 1897-re	50		50	
13	Egyenleg átvitel 1898-ra			896	48
Kiadások összege		608	90	1505	38

Kolozsvár, 1897. évi december hó 31-én.

Virányi István,
egyleti pénztárnok.

A számadást megvizsgáltuk, s úgy a betéteket mint a kiadásokat egyes tételekben igazolva találtuk és pontosan vezetettnek igazoljuk.

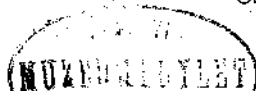
Kolozsvár, 1898. márcz. 24.

Péterfi Zsigmondné, mp. }
Tucsányi Gyula mp. } p. v. b. t.

Alapítványképen kezeltetnek:

1. Szenkovics Márton adománya	20.—
2. Gr. Teleki Árvédné	25.—
3. Gr. Korniss Viktor	25.—
4. Br. Kemény Árpádné	430.—
5. Erdélyi Bank és Takarékpénzt. részv. társ.	20.—
6. Lukács Antal földbirtokos	20.—

Összesen: 540.—

Kimutatás.

Kolozsvár sz. kir. város területén 1897. évben állatkinzás által elkövetett kihágási ügyekről.

A feljelentett kihágások száma	Kiszabott büntetések				Megjegyzés
	Elzárás		Pénzbüntetés		
	Nap	Óra	ft	kr.	
88	4		110		A pénzbüntetéseknek legnagyobb része fiatalsági képtelenség miatt elzárás büntetésre változtatott át.

Kolozsvártt, 1897. márczus 16-án. Szabó József, alkapitány.

Az Á. V. E. az állatvédelemről szóló szabályrendeleteket nagy hirdetések alakjában, az »Istálló-rend tíz parancsolatát« meg a madarak üldözéséről szóló tilalmat Kolozsvár város következő tereire és utcáiba aggatta ki:

F5térén 4 oszlophoz 9 drb.	Nagy-utca 8.	Belkirály-utca 3.
Hincz-patika 1.	Vashid oszlopok 4.	Kövespad-utca .
Hutflész-oszlop 2.	Szécsenyitérén 6.	Ájáró-utca 3.
Színház elején 2.	Kömál 7.	Majorok-közt 5.
Városház udvarán 1.	Szappan-utca 4.	Monostori 2 oszl. 6
Beltorda-utca 4.	Szamos-utca 3.	Sétatéri 1 oszlop 3.
Kültorda-utca 3.	Sánczoldal 2.	Nagyutcza 2 oszl. 6.
Majális-utca 2.	Marha-vásár 5.	Külmagyar 1 oszl. 3.
Széh-utca 4.	Külmagyar-utca 5.	Kis-sétatérén 1 oszl. 3.
London-utca 2.	Belmagyar-utca 4.	Színház előtt 1 oszlop. 3.
Külmonostor 7.	Hostáiba 6.	London-utca 1 oszl. 3
Sétatér-utca 3.	Külközép-utca 6.	Külkirály-utca 5.
Belmonostor 4.	Külfarkas-utca 4	Hidelve 4.
Kis-Mester-utca 2.	Pata-utca 4	Szentegyház-utca 2.
Frölich-sikátor 2.	Györfalvi-utca 4.	Gázgyar-utca 2.
Ovár-téren 3	Feleki-utca 3.	Hosszu-utca 2.
Malom-utca 4.	Szénatér-utca 3.	Kövári-telep 10.

Az elnök ezenkívül 800 szabályrendeleti plakátot s 400—400 darab az istálló rendről és a madarakról szóló a főkapitányságnak szolgáltatott át azzal a kéressel, hogy azokat a külvárosi házakba, meg a környékbeli községek hivatalos helyiségeibe és iskoláinál való kifüggesztése iránt mielőbb intézkedni sziveskedjék Elküldte végre az alapító tagoknak s az összes iskoláknak, a melyeknek az »Állatok Védelme« is jár. Így reméljük, hogy e rendeleteket és felhívásainkat lehetőleg széles körök fogják megismerni és talán — követni is.

1898-ra tagsági díjukat eddig befizették:

(Folytatás.)

Özv. Bordásné Lorenz Marie (Herkules- fürdő.	Gróf Kornis Bertha.
Boér Sándorné Szentiványi Blanka.	Lorenz Pál ny. postamester (H.-fürdő.)
Gróf Eszterházy Miguel.	Rosenberger Fanny.
Girsik János ny. erdőigazgató.	Streda Rezsóné.
Keller Lajos Bpest (5 ft évente.)	Dr. Szechy Károly.
Id. Kornis Lajosné M. Kályn.	Tubán Tibor (Bpest).
	Végh Bertalan ezredes.